

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2020.7.17.
COM(2020) 327 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE

AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK ÉS A SZÁMVEVŐSZÉKNEK A KÜLSŐ FELLÉPÉSEKRE VONATKOZÓ GARANCIAALAPRÓL ÉS ANNAK 2019-ES KEZELÉSÉRŐL

{SWD(2020) 136 final}

Tartalomjegyzék

1.	Bevezetés	1
2.	A pénzügyi helyzet és az alap jelentős tranzakciói	2
2.1.	Az alap pénzügyi helyzete 2019. december 31-én	2
2.2.	Az alap jelentős tranzakciói 2019-ben.....	2
2.2.1.	Az alapból történt lehívások 2019-ben	2
2.2.2.	A garanciaalap 2019-es feltöltése	3
2.3.	A jelentéstételi időpontot követő események (2020. március végéig)	3
3.	Az alap előzetesen konszolidált pénzügyi kimutatásai.....	3
3.1.	Az előzetesen konszolidált pénzügyi helyzet 2019. december 31-én.....	3
3.2.	Előzetesen konszolidált eredménykimutatás	5
4.	A garanciaalap pénzgazdálkodása	6
4.1.	Befektetési politika	6
4.2.	Az alap teljesítménye és a piaci fejlemények 2019-ben.....	7
5.	Az alapból történt lehívások	7
6.	Az EBB díjazása	8

1. BEVEZETÉS

A 2009. május 25-i 480/2009/EK, Euratom tanácsi rendelet¹ (a továbbiakban: rendelet) létrehozta a külső fellépésekre vonatkozó garanciaalapot (a továbbiakban: az alap), amelynek feladata, hogy az Unió hitelezőit kifizesse, amennyiben az Európai Unió által nyújtott vagy garantált hitelek kedvezményezettjei nem teljesítik fizetési kötelezettségeiket. A rendelet 7. cikkével összhangban a Bizottság az alap pénzügyi kezelésével az Európai Beruházási Bankot (EBB) bízta meg, az Európai Unió és az EBB között 1994. november 25-én kötött megállapodás² szerint (a továbbiakban: megállapodás), amelyet a későbbiekben 1996. szeptember 23-án, 2002. május 8-án, 2008. február 25-én, 2010. november 9-én és 2018. szeptember 28-án módosítottak.

A rendelet 8. cikke alapján a Bizottság minden pénzügyi évre vonatkozóan a következő év május 31-ig jelentést tesz az alap előző naptári év végi helyzetéről és az alap gazdálkodásáról az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Számvevőszéknek.

Ezek az információk e jelentésben és a hozzá kapcsolódó bizottsági szolgálati munkadokumentumban találhatóak. Az információk a megállapodással összhangban az EBB-től kapott adatokon alapulnak.

2. A PÉNZÜGYI HELYZET ÉS AZ ALAP JELENTŐS TRANZAKCIÓI

2.1. Az alap pénzügyi helyzete 2019. december 31-én

Az alap összege 2019. december 31-én összesen 2 828 738 292,88 EUR (2018. december 31-én 2 609 881 747,51 EUR) volt (lásd a bizottsági szolgálati munkadokumentum mellékletét: a garanciaalap pénzügyi kimutatása az EBB adatai alapján).

Az alap könyv szerinti értéke 2019-ben megközelítőleg 218,86 millió EUR-val nőtt. Ez főként a következőkkel magyarázható:

Növelő tételek:

- Az uniós költségvetés 240,15 millió EUR összegű hozzájárulása (a feltöltés összege) az alapnak az összes fennálló kötelezettség 9 %-ának megfelelő előirányzott összegre való kiigazítása érdekében.
- A pénzügyi műveletek 25,13 millió EUR-t kitevő gazdasági eredménye.
- A portfólióértékelés eredményeképpen 8,6 millió EUR-val nőtt az összeg a piaci értéken történő értékelésnek megfelelő kiigazítás miatt.

Csökkenő tételek:

- Az alap igénybevétele a nemteljesítések fedezésére összesen 54,9 millió EUR összegben.

¹ HL L 145., 2009.6.10., 10. o.; a rendelet kodifikálta és hatályon kívül helyezte a külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap létrehozásáról szóló, 1994. október 31-i 2728/94/EK, Euratom rendeletet. A rendeletet a 2018. március 14-i (EU) 2018/409 európai parlamenti és tanácsi rendelet módosította.

² Az Európai Unió és az Európai Beruházási Alap között a garanciaalap kezelésére vonatkozóan létrejött megállapodás 5. számú kiegészítő megállapodása, Ref. Ares(2018)5207374 – 2018.10.10.

2.2. Az alap jelentős tranzakciói 2019-ben

2.2.1. Az alapból történt lehívások 2019-ben

Szíria

2019-ben Szíriának változatlanul hátralékai voltak az EBB felé a számára nyújtott hitelekkel kapcsolatban. Ennek következtében, valamint az EU és az EBB közötti garanciamegállapodással összhangban az EBB 2019. december 31-ig további 14 alkalommal, összesen 54,91 millió EUR-t hívott le az uniós garanciaalapból (lásd az 5. pontot).

2.2.2. A garanciaalap 2019-es feltöltése

2019 februárjában a 2018. évi feltöltés összegének megfelelő 103,2 millió EUR-t utaltak át a költségvetésből az alapba.

2019 februárjában kiszámították az uniós költségvetésből 2020-ban az alapnak nyújtandó hozzájárulás összegét is, amelynek alapján 2020 februárjában 240,15 millió EUR-t kellett átutalni. Az összeget a rendelet 3. és 5. cikke alapján számították ki.

A rendelet 3. cikke értelmében az alap forrásainak el kell érniük egy előirányzott összeget, amely az egyes műveletekből eredő, összes fennálló, az esedékes felhalmozott kifizetetlen kamatokkal növelt tőkekötelezettség 9 %-a.

A rendelet 5. cikke értelmében a költségvetésből az alapba az n+1. évben befizetendő összeget az előirányzott összeg és az alap nettó eszközállományának az n-1. év év végi értéke közötti, az n. év elején számított különbség alapján kell kiszámítani.

Az alapnak a fennálló összes tőkekötelezettség 9 %-ához igazítása érdekében az alap feltöltésére – a 2018. december 31-én fennálló garantált műveletek alapján – 240,15 millió EUR-t állítottak be a 2020. évi uniós költségvetésbe. Az összeget a Tanács és az Európai Parlament jóváhagyta, és az alap 2019. december 31-i mérlegében eszközként (követelésként) megjelenítették.

2.3. A jelentéstételi időpontot követő események (2020. március végéig)

2020 februárjában a fent említett feltöltés 240,15 millió EUR-s összegét az uniós költségvetésből átutalták az alapba.

2020 januárjában és márciusában összesen 10,6 millió EUR-t fizettek ki két lehívás során Szíria nemteljesítése miatt (3,2 millió EUR-t és 7,4 millió EUR-t, amely összegek magukban foglalják az EBB által kiszabott büntetéseket is).

3. AZ ALAP ELŐZETESEN KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSAI

Az alap előzetesen konszolidált pénzügyi kimutatásai azon számviteli műveletek bemutatására szolgálnak, amelyek nem szerepelnek az alapról az EBB által készített pénzügyi kimutatásokban (lásd a bizottsági szolgálati munkadokumentumot). Ezek az EU konszolidált pénzügyi kimutatásainak részét képezik.

3.1. Az előzetesen konszolidált pénzügyi helyzet 2019. december 31-én

Mérleg – Eszközök

	2019. december 31.	2018. december 31.
BEFEKTETETT ESZKÖZÖK	2 312 151 734	2 275 342 664
Pénzügyi eszközök	2 312 151 734	2 275 342 664
FORGÓESZKÖZÖK	277 139 064	231 316 149
Pénzügyi eszközök	233 048 865	189 758 096
Követelések	1 290 863	–
Pénzeszközök és pénzeszköz- egyenértékesek	42 799 336	41 558 053
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	2 589 290 798	2 506 658 813

Mérleg – Források

	2019. december 31.	2018. december 31.
A HOZZÁJÁRULÁST FIZETŐKTŐL SZÁRMAZÓ FORRÁSOK	2 407 419 308	2 295 687 144
Az Európai Bizottság hozzájárulása	1 950 195 297	1 846 972 362
Valósérték-tartalék	20 859 023	12 227 192
Eredménytartalék	436 364 988	436 487 590
HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	111 685 549	159 153 609
Pénzügyi céltartalékok	111 685 549	159 153 609
RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	70 185 941	51 818 060
Pénzügyi céltartalékok	49 709 547	50 777 871
Pénzügyigarancia-kötelezettség	19 590 000	

Kötelezettségek	886 394	1 040 189
A HOZZÁJÁRULÁST FIZETŐKTŐL SZÁRMAZÓ FORRÁSOK ÖSSZESEN + KÖTELEZETTSÉGEK	2 589 290 798	2 506 658 813

Az alap előzetesen konszolidált mérlegfőösszege (2 589 290 798 EUR) és az alapnak az EBB által készített pénzügyi kimutatásaiban szereplő értéke (2 828 738 292,88 EUR) közötti 239,4 millió EUR összegű különbség főként a következő elemekkel magyarázható:

- Az előzetesen konszolidált mérleg a következőket tartalmazza:
 - az EBB által a nemteljesítő hitelek részleteire lehívott garanciakifizetések nyomán az EU-ra átkerült valamennyi összeg (esedékes hátralékok és a felhalmozott késedelmi kamatok). Tekintettel azonban Szíria politikai helyzetére, az Európai Bizottság számvitelért felelős tisztviselőjének döntése alapján ezeket az összegeket a 2019-es pénzügyi kimutatásokban teljes mértékben leírták értékvesztésként.
 - az EBB-vel szembeni 0,7 millió EUR összegű követelés az enfidhai repülőtérnek (Tunézia) nyújtott hitel részleges visszafizetésére, amelyet az EBB 2019 decemberében szedett be, és 2020 januárjában írt jóvá a garanciaalap bankszámláján.
- Az alap előzetesen konszolidált mérlege nem tartalmazza az uniós költségvetésből az alapnak 2020-ban átutalt 240,2 millió EUR-t, mivel az EU összevont pénzügyi beszámolójában szereplő kötelezettség kiegyenlítette ezt a követelést.
- A garanciaalap lehívásainak az EBB számára történő kifizetései (és adott esetben a lehívások és a késedelmi kamatok későbbi megtérülései) a nettó eszközök (EU-hozzájárulás) csökkenéseként (növekedéseként) jelennek meg az EBB által készített pénzügyi kimutatásokban. Az előzetesen konszolidált pénzügyi kimutatásokban az EBB-lehívásokra kifizetett összegek nem kerülnek levonásra a nettó eszközökből, mivel ezek átkerült összegekké válnak. A kapcsolódó összegeket vagy bevételként (felhalmozott késedelmi kamatok és büntetések, devizaárfolyam-nyereség) számolják el vagy ráfordításokként (céltartalékok, értékvesztés, pénzügyigarancia-kötelezettség, devizaárfolyam-veszteség). Ez állandó különbözetet eredményez az EBB által készített pénzügyi kimutatásokban megjelenített nettó eszközök tételei (EU-hozzájárulás és eredménytartalék) és a Bizottság által készített előzetesen konszolidált pénzügyi kimutatásokban megjelenített nettó eszközállomány között.

3.2. Előzetesen konszolidált eredménykimutatás

A mérleghez hasonlóan az előzetesen konszolidált eredménykimutatás is az eredménykimutatásnak az EU konszolidált pénzügyi kimutatásaiba való belefoglalása céljából készül.

	2019	2018
A működési tevékenységek bevételei	266 252	2 928 446
A működési tevékenységek ráfordításai	(3 494 876)	(4 876 241)
A MŰKÖDÉSI TEVÉKENYSÉGEK EREDMÉNYE	(3 228 615)	(1 947 795)
Pénzügyi bevételek	42 681 966	30 241 834
Pénzügyi költségek	(39 575 953)	(20 906 275)
PÉNZÜGYI EREDMÉNY	3 106 013	9 335 559
AZ ÉV GAZDASÁGI EREDMÉNYE	(122 602)	7 387 764

- A működési tevékenységekből származó bevételek magukban foglalják a 0,3 millió EUR összegű árfolyamnyereséget.
- A működési tevékenységek ráfordításai elsősorban az EBB alapkezelési díjait (0,8 millió EUR), az EBB külső beszedési díjait (0,2 millió EUR), valamint a szíriai hitelek fennálló jövőbeli részleteire képzett pénzügyi tartalékok kiegészítését (2,2 millió EUR) foglalják magukban.
- A pénzügyi bevételek elsősorban a befektetési portfólióból származó kamatbevételeket (7,7 millió EUR), a pénzügyi eszközök eladásából realizált nyereséget (16,8 millió EUR), a gazdasági reziliencia fokozására irányuló kezdeményezés részét képező magánszektor-megbízatus műveleteiből származó, kockázatvállalással kapcsolatos díjakat (2,2 millió EUR), valamint az átterhelt összegekhez kapcsolódó felhalmozott késedelmi kamatot (15,9 millió EUR) foglalják magukban.
- A pénzügyi költségek elsősorban a 2019-ben az EU-ra átterhelt összegekkel kapcsolatos értékvesztés miatti veszteségeket (19,6 millió EUR) (lásd az 5. pontot), a pénzügyi eszközök értékesítéséből származó veszteséget (0,3 millió EUR), valamint a gazdasági reziliencia fokozására irányuló kezdeményezés részét képező magánszektor-megbízatus műveleteire vonatkozó, megjelenített pénzügyigaranancia-kötelezettséget (19,6 millió EUR) tartalmazzák.

4. A GARANCIAALAP PÉNZGAZDÁLKODÁSA

4.1. Befektetési politika

Az alap likvid eszközeit a módosított alapkezelési megállapodás³ mellékletében meghatározott alapkezelési elvekkel összhangban fektetik be. Eszerint elegendő – az éves befektetési stratégiában meghatározott aránynak megfelelő értékű – eszközt kell elhelyezni monetáris eszközökben a rövid távú (egy évnél rövidebb) kiáramlások fedezésére. A fennmaradó eszközöket közép- és hosszú lejáratú instrumentumokba lehet fektetni, amelyek maximális futamideje a kifizetés időpontjától számított 10 év és 6 hónap (közép- és hosszú távú portfólió). 2019 végén az alap portfóliójának teljes módosított átlagos hátralévő futamideje hozzávetőleg három év volt.

4.2. Az alap teljesítménye és a piaci fejlemények 2019-ben

Az alap portfóliójának teljesítményét piaci árazás szerinti értéken követték nyomon. 2019-ben az alap portfóliója 1,3 %-os hozamot ért el, amit az alacsonyabb hozamú környezet és a kockázatokkal kapcsolatos kedvező hangulat támogatott. Az alap portfóliója –9,03 bázisponttal alulteljesítette referenciamutatóját. A pozitív megtérülés 33 millió EUR összegű pozitív hozzájárulást eredményezett. 2019 végén az alap portfóliójának piaci értéke mintegy 2 580 millió EUR volt.

A gazdaság gyengülésével, a visszafogott inflációval és a geopolitikai lefelé mutató kockázatokkal összefüggésben a monetáris politika lazult. A FED 2019 második félévében háromszor csökkentett kamatot, ezzel megfordította a 2015-ben megkezdett monetáris szigorítási ciklust. Emellett az EKB szeptemberben egy ösztönző csomagot nyújtott be, amely egy 10 bázispontos betétcsökkentésből, a célzott, hosszabb távú refinanszírozási tevékenységek kiterjesztéséből, a bankokra vonatkozó lépcsőzetes rendszerből és egy nyitott végű mennyiségi lazítási programból állt.

Az Egyesült Államok és Európa feldolgozóipara a globális kereskedelem gyengesége miatt zsugorodott. A szolgáltatási ágazat növekedése is lelassult, bár továbbra is expanzív maradt. Az euróövezet inflációja a központi bankok célja alatt maradt, míg az egyesült államokbeli infláció közelebb került a célhoz, a FED azonban nem tekintette kielégítőnek az emelkedést.

Augusztusban eszkalálódtak a geopolitikai kockázatok, és fokozódtak az Egyesült Államok és Kína közötti kereskedelmi feszültségek, miközben a brexittel kapcsolatos bizonytalanság hatást gyakorolt az európai befektetői hangulatra. Az európai és egyesült államokbeli kamatlábak a központi bankok laza politikája, az alacsony növekedési várakozások és a geopolitikai kockázatokkal kapcsolatos bizonytalanság miatt szeptemberig csökkentek.

A geopolitikai feszültségek enyhülésével és a gazdasági adatok stabilizálódásával összefüggésben a kamatlábak a negyedik negyedévben valamelyest emelkedtek. A laza politikát folytató központi bankok által támogatott hitelkockázati felárak csökkenő tendenciát mutattak, és esetenként megfordultak.

³ Az 1996. szeptember 23-i 1., a 2002. május 8-i 2., a 2008. február 25-i 3., a 2010. november 9-i 4., valamint a 2018. szeptemberi 5. kiegészítő megállapodással módosítva.

5. AZ ALAPBÓL TÖRTÉNT LEHÍVÁSOK

Szíria

2011 novembere óta Szíriának folyamatos hátralékai vannak az EBB felé a számára nyújtott hitelekkel kapcsolatban. Ennek következtében, valamint az EU és az EBB közötti garanciamegállapodásokkal összhangban az EBB 2019. december 31-ig 77 alkalommal, (az EBB által kiszabott büntetésekkel és a megtérült összegekkel együtt) összesen 475,96 millió EUR-t hívott le az uniós garanciaalapból.

6. AZ EBB DÍJAZÁSA

Az EBB díjazása az alapkezelési díjakból és a beszédési díjakból áll. Az alapkezelési díjak az alap eszközközkezelését fedezik. A beszédési díjak az EBB Unión kívüli finanszírozási műveleteihez nyújtott uniós garancia által fedezett nemteljesítések miatt az EBB-nél felmerülő külső beszédési költségeket fedezik.

A megállapodás második, 2002. május 8-i kiegészítése rögzíti, hogy a Bank alapkezelési díjait az alap eszközeinek különböző részeire alkalmazott degresszív éves jutaléktételek alapján kell meghatározni. Ezt a díjazást az alap eszközeinek éves átlagértéke alapján számítják ki.

A Bank 2019-re vonatkozó alapkezelési díjait 817 747 EUR-ban állapították meg és azt bevezették az eredménykimutatásba, valamint elhatárolt tételként (kötelezettségek) a mérlegbe.

A Bizottság és a Bank által 2018 decemberében aláírt beszédési megállapodás csak az EBB külső beszédési költségeit érintő kifizetéseket irányoz elő, belső költségekre vonatkozóakat nem.